

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2021 m. lapkričio 24 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukaviniienės (pranešėja), Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė) ir Egidijos Tamošiūnienės, teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal ieškovės R. K. kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. gruodžio 8 d. ir 2021 m. sausio 14 d. nutarčių peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės R. K. ieškinį atsakovėms bankrutavusiai uždarajai akcinei bendrovei „Abrisas“ ir uždarajai akcinei bendrovei „Administravimas ir auditas“ dėl sandorių pripažinimo negaliojančiais ir restitucijos taikymo; trečiasis asmuo VĮ Turto bankas.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

1. Kasacinėje byloje sprendžiama dėl teisės normų, reglamentuojančių bylos nutraukimą, išregistravus iš Juridinių asmenų registro atsakovę bankrutavusią įmonę, kai kasacinis procesas jau buvo pradėtas pagal ieškovės kasacinį skundą, aiškinimo ir taikymo.
2. Ieškovė R. K. 2019 m. rugpjūčio 29 d. ieškiniu prašė teismo pripažinti niekiniais ir negaliojančiais sandorius, sudarytus atsakovės BUAB „Abrisas“ ir jos bankroto administratorės atsakovės UAB „Administravimas ir auditas“, t. y. 1) 2011 m. rugpjūčio 8 d. buhalterinių paslaugų sutartį Nr. 11/02/02; 2) 2011 m. rugpjūčio 8 d. teisinių paslaugų sutartį Nr. 11/02/03; 3) 2014 m. liepos 30 d. buhalterinių paslaugų sutarties Nr. 11/02/02 priedą Nr. 14/1; taikyti restituciją ir priteisti iš atsakovės UAB „Administravimas ir auditas“ atsakovei BUAB „Abrisas“ 12 602,37 Eur.
3. Ieškovė nurodė, kad ji turi 84,19 proc. finansinį reikalavimą nuo visų teismo patvirtintų finansinių reikalavimų BUAB „Abrisas“ bankroto byloje. Administratorė UAB „Administravimas ir auditas“, iš buvusio bankroto administratoriaus V. Bitinaičio perėmusi bendrovės lėšas, iš šių lėšų nuo 2011 m. rugpjūčio 12 d. iki 2014 m. liepos 29 d., t. y. iki pirmojo bendrovės kreditorių susirinkimo sušaukimo, išsimokėjo 27 273 Lt (7898,81 Eur) administravimo išlaidoms apmokėti, o nuo 2014 m. liepos 29 d. iki 2019 m. birželio 4 d. – dar 4703,56 Eur. Administratorė grindė bendrovės lėšų išsimokėjimą 2011 m. rugpjūčio 8 d. buhalterinių paslaugų sutartimi Nr. 11/02/02, 2011 m. rugpjūčio 8 d. teisinių paslaugų sutartimi Nr. 11/02/03 ir 2014 m. liepos 30 d. priedu prie 2011 m. rugpjūčio 8 d. buhalterinių paslaugų sutarties Nr. 11/02/02.
4. Ieškovė teigė, kad sandoriai negalioja, nes prieštarauja imperatyviosioms įstatymo normoms (Lietuvos Respublikos (toliau – [CK](#)) 1.80 straipsnio 1 dalis, draudimas sudaryti sandorius su pačiu savimi ([CK 2.134 straipsnio](#) 1 dalis)) ir pažeidžia ieškovės kaip kreditorės interesus ([CK 6.66 straipsnio](#) 1 dalis). Ginčo sutartyse nustatytų funkcijų atlikimas priklauso administratoriui, apmokamas per jam nustatytą atlyginimo išmokėjimą bankroto administravimo proceso metu, todėl papildomas bendrovės lėšų panaudojimas toms pačioms funkcijoms apmokėti antrą kartą yra neteisėtas. Apie ginčo sutarčių su vėlesniais pakeitimais pasirašymą ieškovei tapo žinoma tik nuo 2019 m. gegužės 20 d., kai administratorės įgaliotas asmuo įvykdė ieškovės prašymą ir persiuntė reikalaujamų dokumentų paketą.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

5. Vilniaus apygardos teismas 2020 m. vasario 18 d. sprendimu ieškinį atmetė ir priteisė iš ieškovės atsakovei UAB „Administravimas ir auditas“ 2500 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo.
6. Teismas nustatė, kad UAB „Abrisas“ Vilniaus apygardos teismo 2009 m. spalio 14 d. nutartimi iškelta bankroto byla. Teismo patvirtintas ieškovės finansinis reikalavimas bendrovei yra 29 312,36 Eur, arba 84,19 proc. nuo 34 818,21 Eur visų bendrovės finansinių reikalavimų sumos. Bendrovės bankroto procesą administruoja Vilniaus apygardos teismo 2011 m. birželio 6 d. nutartimi paskirta atsakovė UAB „Administravimas ir auditas“. Vilniaus apygardos teismas 2017 m. liepos 7 d. nutartimi įmonės bankrotą pripažino tyčiniu.
7. Atsakovė UAB „Administravimas ir auditas“ sudarė 2011 m. rugpjūčio 8 d. buhalterinių paslaugų sutartį Nr. 11/02/02, 2011 m. rugpjūčio 8 d. teisinių paslaugų sutartį Nr. 11/02/03 ir 2014 m. liepos 30 d. priedą prie 2011 m. rugpjūčio 8 d. buhalterinių paslaugų sutarties Nr. 11/02/02. Ginčijamas sutartis sudarė UAB „Administravimas ir auditas“, kurios direktorė yra J. L., ir BUAB „Abrisas“, atstovaujama bankroto administratorės įgalioto asmens. [CK 2.134 straipsnio](#) pagrindu sandoriai gali būti pripažinti negaliojančiais atstovaujamojo reikalavimu, o ieškovė neturi teisės ginčyti nurodytus sandorius minėtu pagrindu.
8. Ieškovė nepagrįstai tapatino juridinį asmenį su jo valdymo organu. Ieškovė neginčija sutartimis atliktų paslaugų fakto, nesiremia aplinkybe, kad sutartimis nustatytas atlyginimas neatitinka rinkos kainų, teisingumo ir protingumo principų. Ieškovė neįrodė, kad buhalterinės apskaitos ir teisinių paslaugų sutarties kaina neatitiko bankroto administravimo išlaidų sąmatos ir turėjo priežastinį ryšį su kreditorių finansinių reikalavimų tenkinimo proporcingumu (Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo (toliau – ir [ĮBĮ](#)) 11 straipsnio 5 dalies 11 punktas, 11 straipsnio 5 dalies 13 punktas, 36 straipsnio 1 dalis).
9. Pripažinti sandorį negaliojančiu *actio Pauliana* (Pauliano ieškiny) pagrindu ir taikyti teisinės pasekmės galima tik esant [CK 6.66](#) straipsnyje nustatytoms sąlygoms. Kasacinis teismas, pasisakydamas dėl kreditorių teisių pažeidimo sąlygos, yra konstatavęs, kad

actio Pauliana byloje turi būti nustatoma, kaip konkrečiai pažeidžiamos kreditoriaus teisės ir interesai (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. vasario 27 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-47/2013](#)).

10. Ginčo sutarčių sudarymas su buhalterinės ir teisinės paslaugas teikiančia UAB „Administravimas ir auditas“ nepažeidė kreditoriaus (ir (ar) kitų kreditorių) teisių. Šios paslaugos buvo numatytos jau teismui tvirtinant pirmą administravimo sąmatą (1059 Eur per mėn., atlyginimas buhalterii 145 Eur). 2014 m. liepos 29 d. antrame kreditorių susirinkime patvirtinta administratoriaus veiklos ataskaita ir abiejų bankroto administratorių (V. Bitinaičio ir UAB „Administravimas ir auditas“) už laikotarpį nuo 2011 m. rugpjūčio 4 d. iki 2014 m. liepos 29 d. administravimo išlaidos, tarp jų už suteiktas buhalterinės ir teisinės paslaugas (20 691,58 Eur); susirinkimas nustatė 7008,80 Eur lėšas, skiriamas kitam bankroto proceso etapui, su galimybe, esant poreikiui, jas didinti. Ieškovės skundai dėl minėto kreditorių susirinkimo nutarinių pripažinimo negaliojančiais buvo atmesti Vilniaus apygardos teismo 2014 m. gruodžio 15 d. nutartimi, ši palikta nepakeista Lietuvos apeliacinio teismo 2015 m. kovo 20 d. nutartimi civilinėje byloje [Nr. 2-587-117/2015](#). Ataskaitos patvirtinimas, be kita ko, reiškia prievolės įvykdymo priėmimą [CK 6.123 straipsnio](#) prasme.
11. Bankroto administratorė motyvuotai pagrindė administravimo išlaidų buhalterinėms ir teisinėms paslaugoms pirkti reikalingumą, būtinumą ir įrodė šių paslaugų apmokėjimo dydį. Ieškovė neįrodė, kad pažeisti jos kaip kreditorės teisės ir interesai, taip pat kitų kreditorių teisės.
12. Už teisinės, buhalterinės paslaugas sumokėta suma neviršijo nustatytų administravimo išlaidų dydžių, pagrįsta leistinai įrodymais. BUAB „Abrisas“ bankrotas pripažintas tyčiniu, dėl šio fakto buhalterinės apskaitos paslaugos bankrutavusiai įmonei buvo reikalingos, nes tik specialių žinių turintis asmuo galėjo tvarkyti buhalterinę apskaitą, administratoriui turint pareigą patikrinti visus sandorius. Tinkamai atliktos buhalterinės ir teisinės paslaugos turėjo įtaką įvertinant BUAB „Abrisas“ sudarytų sandorių bei atliktų finansinių operacijų pagrįstumą. Bankroto administratorius, pasinaudodamas gautų paslaugų duomenimis, kreipėsi į teismą dėl žalos atlyginimo iš valdymo organų, finansinių reikalavimų teisėtumo. Taigi nėra kreditorių (kreditoriaus) interesų pažeidimo kaip būtinos *actio Pauliana* sąlygos.
13. Ginčijant sandorį *actio Pauliana* pagrindu tokiam ieškiniiui pareikšti nustatytas vienerių metų ieškinio senaties terminas ([CK 6.66 straipsnio](#) 3 dalis). Teismas nesutiko su ieškovės nurodyta data, nuo kurios ji teigia sužinojusi apie savo teisių pažeidimą. Dar prieš vykusį 2014 m. liepos 29 d. kreditorių susirinkimą ir po jo ieškovė iš bankroto administratorės gavo prašytus apskaitos ir veiklos dokumentus, nes pagal ieškovės užsakymą teismo ekspertas K. Ambrazaitis 2014 m. birželio 16 d. parengė specialisto išvadą dėl BUAB „Abrisas“ veiklos, ji buvo pateikta kreditoriams susipažinti su kita susirinkimo medžiaga. Ieškovė 2014 m. liepos 29 d. vykusio kreditorių susirinkimo metu pateikė administratoriui 30 klausimų, į juos administratorė 2014 m. rugpjūčio 8 d. atsakė raštu. Minėtame atsakyme nurodyti duomenys apie patirtas administravimo išlaidas ir jų teisinį pagrindą. Todėl ieškovė praleido vienerių metų ieškinio senaties terminą.
14. Bankroto administratorė turėjo teisinę prievolę sudaryti ginčijamus sandorius, jų sudarymas atitiko atitinkamomis sąlygomis veikiančio subjekto elgesio standartą. Siekdama tinkamai įvertinti bendrovės atliktas finansines operacijas, administratorė privalėjo sudaryti sutartis, juolab kad tam pritarė ir bendrovės kreditorių susirinkimas. Byloje buvo poreikis naudotis teisininkų ir advokatų pagalba dėl teismuose nagrinėjamų bylų.
15. Sutartis sudarytos BUAB „Abrisas“ bankroto administratorės UAB „Administravimas ir auditas“ įgaliojamam asmeniui J. L. vadovaujant UAB „Administravimas ir auditas“, tačiau šios aplinkybės neleidžia preziumuoti sandorio šalių nesąžiningumo [CK 6.67 straipsnio](#) 7 punkto pagrindu, nes BUAB „Abrisas“ nėra UAB „Administravimas ir auditas“ skolininkė ir nenustatyta, kad sutarties šalys sandorių sudarymo metu būtų kontroliavusios viena kitą per akcininkus.
16. Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, išnagrinėjusi bylą pagal ieškovės R. K. apeliacinį skundą, 2020 m. gruodžio 8 d. nutartimi paliko nepakeistą Vilniaus apygardos teismo 2020 m. vasario 18 d. sprendimą ir priteisė iš ieškovės 1766,18 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo atsakovėms UAB „Administravimas ir auditas“ ir BUAB „Abrisas“. Ištaisiusi rašymo apsigirimą, Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2021 m. sausio 14 d. nutartimi nurodė, kad 1766,18 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo suma priteisiama abiem atsakovėms lygiomis dalimis, t. y. kiekvienai po 883,09 Eur.
17. Apelacinės instancijos teismas nurodė, kad ginčo teisiinių ir buhalterinių paslaugų sutartys sudarytos administratorės UAB „Administravimas ir auditas“ įgaliojamam asmeniui. Tam, kad sandoris būtų pripažintas negaliojančiu pagal [CK 2.134](#) ir [2.135](#) straipsnius, nepakanka nustatyti vien formalus pažeidimas, t. y. kad ginčo sutartys sudarytos atstovo iš esmės su pačiu savimi, o turi būti konstatuota ir reikšmingų aplinkybių visuma, t. y. atstovo sudaryto sandorio priešingumas atstovaujamojo interesams, atstovo veiktas pažeidžiant suteiktas teises (įgalinimus) ir trečiojo asmens žinojimas ar turėjimas žinoti apie interesų konfliktą.
18. Ieškovė, ginčydama teisiinių ir buhalterinių paslaugų teikimo sutartis, paminėtų sąlygų, t. y. kad UAB „Administravimas ir auditas“ sudaryti ginčo sandoriai prieštaravo BUAB „Abrisas“ interesams ar kad UAB „Administravimas ir auditas“, atstovaudama BUAB „Abrisas“, veikė pažeisdama jai suteiktas teises, taip pat kad ginčo sutartys sudarytos bankrutavusiai įmonei nepalankiomis sąlygomis, t. y. kad teisinės ir buhalterinės paslaugos nebuvo suteiktos ar buvo suteiktos netinkamai, o sumokėtos sumos neatitiko rinkos kainų ar teismo, vėliau ir kreditorių susirinkimo patvirtintos administravimo išlaidų sąmatos ir pan., neįrodinėjo, o rėmėsi iš esmės tik formaliu [CK 2.134 straipsnio](#) 1 dalyje nustatyto ribojimo pažeidimu. Ieškovė neįrodė, kad sutartys prieštaravo [CK 6.760 straipsnio](#) 1 dalies nuostatom.
19. Ieškovė nepagrįstai siejo sužinojimo momentą su ginčo teisiinių ir buhalterinių paslaugų teikimo sutarčių gavimu iš administratorės, nes apie ginčo sutartimis teikiamas teisinės ir buhalterinės paslaugas, už kurias atlyginama iš BUAB „Abrisas“ lėšų, ieškovei buvo (turėjo būti) žinoma žymiai anksčiau, t. y. dar 2014 m. liepos 29 d. vykusio kreditorių susirinkimo metu. Sužinojimo momentas apie sutartis sietinas ne su fiziniu sutarčių gavimu, o su tuo, kada ieškovei tapo žinoma apie BUAB „Abrisas“ teikiamas buhalterinės bei teisinės paslaugas, už kurias yra mokama iš bankrutavusios bendrovės turimų lėšų pagal patvirtintą sąmatą.
20. Ieškovei apie BUAB „Abrisas“ teikiamas mokamas buhalterinės apskaitos bei teisinės paslaugas turėjo būti ir buvo žinoma dar 2014 m. liepos 29 d. vykusio kreditorių susirinkimo metu patvirtinus bankroto administratoriaus veiklos ataskaitą, taip pat ir administravimo išlaidų sąmatą, kurioje buvo nustatytos sumos už bankrutavusiai bendrovei teikiamas teisinės ir buhalterinės paslaugas. Ieškovė 2014 m. liepos 29 d. kreditorių susirinkimo metu pateikė UAB „Administravimas ir auditas“ 30 klausimų, į juos administratorė 2014 m. rugpjūčio 8 d. atsakė. Ieškovė, žinodama apie teisiinių ir buhalterinių paslaugų teikimą BUAB „Abrisas“ bei už suteiktas paslaugas mokamas sumas, nepasinaudojo teise anksčiau, nepraleidusi [CK 6.66](#) straipsnio 3 dalyje nustatyto vienerių metų ieškinio senaties termino, ginčyti sandorių [CK 6.66](#) straipsnio pagrindu, taigi 2019 m. rugpjūčio 29 d. pateikusi ieškinį praleido vienerių metų ieškinio senaties terminą. Ieškovė neprašė praleisto senaties termino atnaujinti, nenurodė jokių svarbių ieškinio termino praleidimo aplinkybių, tokių nenustatė ir apeliacinės instancijos teismas. Konstatavusi, kad ieškinyje dėl sutarčių pripažinimo negaliojančiais *actio Pauliana* pagrindu pateiktas praleidus senaties terminą ir dėl to atmetamas, teisėjų kolegija nevertino, ar sutartys atitiko kitas [CK 6.66](#) straipsnyje nustatytas tokiame ieškinyje keliamas sąlygas, nes toks vertinimas nebeteiktų prasmės.
21. Abi atsakovės, pateikusios atsiliepimą į apeliacinį skundą, prašė priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Už atsiliepimo į skundą parengimą atsakovės turėjo 1925 Eur išlaidų, pateikė išlaidas patvirtinančius mokėjimo dokumentus. Taikydamas Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 patvirtintų Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą teisinę pagalbą (paslaugas) maksimalius dydžius teismas sumažino atsakovėms iš ieškovės priteisiamą sumą iki 1766,18 Eur lygiomis dalimis po 883,09 Eur.

22. Kasaciniu skundu ieškovė R. K. prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. gruodžio 8 d. ir 2021 m. sausio 14 d. nutartis, Vilniaus apygardos teismo 2020 m. vasario 18 d. sprendimą ir priimti naują sprendimą ieškinį tenkinti. Kasacinis skundas grindžiamas šiais esminiais argumentais:
- 22.1. Apeliacinis instancijos teismas klaidingai išaiškino, kad bankroto administratorės pačios su savini sutarčių sudarymo faktas yra tik formalus [CK 2.134 ir 2.135 straipsniuose](#) nustatytų draudinių pažeidimas, nesuponuojantis sutarčių pripažinimo negaliojančiomis pagal [CK 1.80 straipsnio](#) 1 dalį. Toks teismo aiškinimas neatitinka kasacinio teismo praktikoje suformuluoto bankroto proceso tikslo tenkinti kreditorių reikalavimus iš bankrutuojančios įmonės turto, tuo pat metu įmonei skolininkei likviduojant skolų našta, taip apsaugant įmonę nuo dar didesnių skolų, o kreditorius – nuo įsipareigojimų nevykdymo (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. spalio 24 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-7-362/2007](#)). Galiojančiame Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatyme (toliau – JANĮ) bankroto instituto tikslai įvardijami kaip siekimas likviduoti juridinį asmenį, tenkinant kreditorių reikalavimus juridinio asmens turtu (JANĮ 1 straipsnio 1 dalis, 2 straipsnio 4 dalis). Taigi bet koks bankroto proceso dalyvių, tarp jų ir bankroto administratoriaus, veikimas, mažinantis bankrutuojančios įmonės kreditorių galimybes patenkinti jų finansinius reikalavimus, *a priori* (iš anksto) pripažintinas prieštaraujančiu bankroto proceso tikslams, tai tokį veikimą daro neteisėtą.
- 22.2. Prie administravimo išlaidų negalima priskirti tokių sumų, kurios bankroto administratoriaus naudai atsiranda bankrutuojančios įmonės reikalavimo teisės sąskaita, nes tokiu atveju susiformuoja administratoriaus suinteresuotumas bankroto bylos baigtimi, bylos vilkinimas. Taip pažeidžiamas draudimo turėti kokį nors suinteresuotumą bankroto bylos baigtimi reikalavimas, nustatytas [IBĮ 11 straipsnio 4 dalyje](#) (įstatymo redakcija, galiojusi iki 2018 m. spalio 25 d.) ar vėlesnės redakcijos [IBĮ 11 straipsnio 6 dalyje](#), taip pat JANĮ 38 straipsnio 1 dalies 1 punkte. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra atkreipęs dėmesį, kad bankroto administratorius neturi teisės atlikti tokių veiksmų, kurių pagrindu atsiranda administratoriui reikalavimo teisė į pačią bankrutuojančią įmonę. Pagal [IBĮ 36 straipsnio 1 dalį](#) administravimo išlaidos turi būti apmokamos iš pačios bankrutuojančios ar bankrutavusios įmonės lėšų. Tuo tarpu bankrutavusios įmonės administravimo išlaidos buvo apmokėtos administratoriui atlygintinai perleidžiant dalį įmonės reikalavimų teisių, t. y. bankrutavusios įmonės turtinę teisę. Ši aplinkybė teikia pagrindą svarstyti apie administratoriaus suinteresuotumą bankroto byloje ir [IBĮ 11 straipsnio 4 dalies](#) taikymą, nes pagal šios teisės normos imperatyvią nuostatą administratorius negali turėti teisinio suinteresuotumo bylos baigtimi. Teisėjų kolegijos vertinimu, esant tokioms faktinėms bylos aplinkybėms, bylą nagrinėję teismai turėjo svarstyti ir vertinti reikalavimo teisių perleidimo sandorius jų buvimo (nebuvo) niekiniais aspektais, tačiau to nepadarė (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. lapkričio 4 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-554/2008](#)).
- 22.3. Bankrutavusios įmonės ir bankroto administratorės pavedimo teisiniai santykiai susiklostė 2014 m. liepos 29 d. pavedimo sutarties pagrindu. Administratorė, kaip įgaliotinė, veikdama pagal pavedimo sutartį bankroto byloje, negalėjo atlikti veiksmų, kurie sukeltų kokias nors teises pasekmes pačiai administratoriui, nes toks administratorės veikimas prieštarautų pavedimo sutarties esmei ([CK 6.756 straipsnio](#) 1 dalis). Administratorė, veikdama bendrovės vardu pagal pavedimo sutartį, privalėjo atlikti teisinius veiksmus, sukuriančius bendrovės teises ir pareigas tretiesiems asmenims, bet administratoriui draudžiama atlikti teisinius veiksmus, sukeliančius grįžtamąjį bendrovės prievolinių ryšių administratorės naudai, nes priešingu atveju būtų paneigtas esminis fiduciarinis pavedimo teisių santykių požymis ([CK 2.134, 2.135 straipsniai](#)). Administratorė veikė įgaliotinio bei įgaliotojo interesų konflikto sąlygomis ([CK 6.760 straipsnio](#) 1 dalis). Bet koks veikimas, kuriuo nepagrįstai mažinamos bendrovės lėšos bendrovės bankroto byloje, pripažintinas veikimu, prieštaraujančiu bendrovės ir jos kreditorių, tarp jų ir ieškovės, interesams, o tai tokį veikimą *ipso facto* (savaimė) daro nesąžiningą, kartu ir neteisėtą.
- 22.4. Administratoriui už teikiamas buhalterinės apskaitos paslaugas atlyginta bendrovės lėšomis ne tik pagal vieną iš ginčo sutarčių, bet ir pagal Vilniaus apygardos teismo 2009 m. gruodžio 9 d. nutartimi patvirtintą ankstesnio bankroto administratoriaus V. Bitnaučio administravimo išlaidų sąmatą. Taip už buhalterinės apskaitos paslaugų teikimą administratorė iš bendrovės lėšų paėmė dvigubą apmokėjimą. Administratorė teikė bendrovei teises paslaugas ne tik pati pagal vieną iš ginčo sutarčių, bet ir papildomai samdė advokatus, jų paslaugos buvo apmokamos iš bendrovės lėšų. Administratorė sudarė ginčijamą teisių paslaugų teikimo sutartį nepaisydama Vilniaus apygardos teismo 2011 m. kovo 24 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. B2-3661-392/2011 atsisakymo didinti bendrovės administravimo išlaidų sąmatą teiktinoms teisinėms paslaugoms apmokėti.
- 22.5. Lietuvos apeliacinis teismas, atmesdamas ieškovės *actio Pauliana* reikalavimą pripažinti ginčo sutartis negaliojančiomis, nurodė vienintelę priežastį, t. y. vienerių metų ieškinio senaties termino praleidimą ([CK 6.66 straipsnio](#) 3 dalis). Tačiau ieškovei apie ginčo sutartis tapo žinoma tik nuo 2019 m. gegužės 20 d., kai administratorės įgaliotas asmuo perdavė ieškovei prašomus dokumentus. 2014 m. liepos 29 d. pirmojo bendrovės kreditorių susirinkimo medžiagoje (administratorės ir įgalioto asmens veiklos ataskaitoje) nėra užsiminta apie tai, kad administratorė pati su savini nuo 2011 m. rugpjūčio 8 d. yra sudariusi ginčo sutartis. Tokios informacijos nėra ir 2014 m. rugpjūčio 8 d. surašytame įgalioto asmens atsakyme ieškovei. Minėtuose dokumentuose yra tik teigiama, kad administratorė turėjo padengti administravimo išlaidas už suteiktas buhalterinės apskaitos ir teises paslaugas. Lietuvos apeliacinis teismas privalėjo ieškinio senaties terminą, jeigu manė, kad jis yra praleistas, atnaujinti *ex officio* (pagal pareigas; savo iniciatyva).
- 22.6. Lietuvos apeliacinis teismas, 2020 m. gruodžio 8 d. nutartimi atmesdamas ieškovės apeliacinį skundą, priteisė iš jos abiejų atsakovių, t. y. bendrovės ir administratorės, naudai sumažintą 1766,18 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Apeliacinės instancijos teisme bylinėjimosi išlaidų realiai patyrė tik atsakovė BUAB „Abrisas“, nes advokatas J. Viščinis sąskaitą už atsiliepimo į ieškovės apeliacinį skundą surašymą išrašė tik šiai bankrutavusiai įmonei, tuo tarpu antroji atsakovė – administratorė – jokių mokėjimų advokatui J. Viščiui dokumentų teismui nėra pateikusi. Lietuvos apeliacinis teismas 2021 m. sausio 14 d. nutartimi iš dalies tenkino ieškovės pareiškimą dėl rašymo apsirikinių ištaisymo ir abiem atsakovėms priteisė bylinėjimosi išlaidų atlyginimą lygionis dalimis po 883,09 Eur. Lietuvos apeliacinis teismas nepagrįstai netenkino ieškovės prašymo priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą tik bankrutavusiai įmonei, motyvuodamas tuo, kad advokatas atstovavo abiem atsakovėms vienu metu. Taikant Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir [CPK](#)) 93 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą „pralaimėjęs moka“ principą, reikalavimo teisė atsiranda tik tai laimėjusiai procesą šaliai, kuri realiai patyrė bylinėjimosi išlaidų. Vadinausi, Lietuvos apeliacinis teismas 2020 m. gruodžio 8 d. nutartimi negalėjo administratoriui priteisti bylinėjimosi išlaidų, nesant administratorės mokėjimo advokatui dokumentų už atsiliepimo į ieškovės apeliacinį skundą parengimą, nors byloje ir buvo pateikti advokato su administratorė 2019 m. gruodžio 6 d. sudaryta atstovavimo sutartis. Tuo tarpu bankrutavusi įmonė nėra sudariusi susitarimo su advokatu J. Viščiniu dėl pastarojo atstovavimo teisme.
23. Atsiliepimu į kasacinį skundą atsakovė UAB „Administravimas ir auditas“ prašo ieškovės kasacinį skundą atmesti. Atsiliepime išdėstyti esminiai argumentai:
- 23.1. Vilniaus apygardos teismo 2021 m. vasario 4 d. sprendimu civilinėje byloje [Nr. B2-151-619/2021](#) BUAB „Abrisas“ veikla pripažinta pasibaigusia ir bendrovė išregistruota iš Juridinių asmenų registro.
- 23.2. Vilniaus miesto apylinkės teismas 2020 m. lapkričio 25 d. nutartimi civilinėje byloje [Nr. e2-23999-845/2020](#) ieškovės ieškinį atsakovei UAB „Administravimas ir auditas“ dėl žalos atlyginimo paliko nenagrinėtą, nes, kaip nurodė teismas, ieškovės ir administratorės sudarytomis ir teismo patvirtintomis taikos sutartimis buvo siekiama užkirsti kelią teisminiam ginčui kilti ateityje. Ši nutartis įsiteisėjo, sukūrė prejudicinį faktą, kuris turi įpareigojančią reikšmę kitiems teismams ir kurio įrodinėti nereikia ([CPK 182 straipsnio](#) 2 punktas, 279 straipsnio 4 dalis). Todėl kasacinis skundas paliktinas nenagrinėtas, nes ginčo sutartys yra ieškovės patvirtintos ir visų su tuo susijusių ginčų sprendimas yra baigtas teismo patvirtintomis taikos sutartimis (Vilniaus apygardos teismo 2020 m. rugsėjo 15 d. nutartimi civilinėje byloje [Nr. e2-1588-619/2020](#) ir Vilniaus apygardos teismo 2020 m. rugsėjo 16 d. nutartimi civilinėje byloje [Nr. e2-1473-866/2020](#)).

- 23.3. Ieškovė nepatenka į asmenų, turinčių teisę remiantis [CK 2.134 straipsnio](#) 1 dalimi ginčyti sandorius, ratą. Šiuo pagrindu ne ieškovė, o atstovaujamas turi teisę ginčyti atstovo sudarytus sandorius. [CK 2.134](#) ir [2.135](#) normos nėra imperatyviosios, jų pagrindu ginčijami sandoriai nėra savaime negaliojantys, nes jų negaliojimą nulemia įgaliojotojo valia (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. lapkričio 4 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-421/2009](#)). Ieškovės skundas galėtų būti pagrįstas tik jei ji nurodytų, kaip tą pažymėjo apeliacinės instancijos teismas, cituodamas Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktiką (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. gruodžio 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-614/2008; 2009 m. gruodžio 8 d. nutartis civilinėje byloje bylos [Nr. 3K-3-557/2009](#)), konkrečius savo teisių pažeidimus, kuriais asmuo, sudarydamas sandorį su savimi, pažeidė jos teises, pvz., buvo teikiamos paslaugos didesnėmis nei rinkos kainomis, nebuvo teikiamos paslaugos, o atlyginimas buvo išsimokamas ir pan., tačiau tokių pažeidimų ieškovė nenurodė, išskyrus, jos manymu, galimybę teikti tokias paslaugas nemokamai, nors ir neaišku kodėl. Būdamą didžiausia kreditorė, ieškovė patvirtino ginčo sutartis, tvirtindama bankroto administratorės ataskaitas.
- 23.4. Sutartys dėl buhalterinių ir teisinių paslaugų teikimo yra atlygintinos. Jei administratorė vien dėl to būtų suinteresuota bylos baigtimi, tai tokį suinteresuotumą turėtų bet kuris kitas paslaugų teikėjas.
- 23.5. Ieškovė praleido ieškinio senaties terminą sutartims ginčyti, nes, gavusi 2014 m. informaciją apie sutartis, ji turėjo galimybę pasidomėti jomis, jų turiniu, subjektais, ji turėjo nuo tos datos sužinoti apie savo teisių pažeidimą, turėjimas sužinoti tapo ieškinio senaties pradžios momentu pagal [CK 6.66 straipsnio](#) 3 dalį.
24. Atsiliepimu į kasacinį skundą atsakovė BUAB „Abrisas“ prašo kasacinį skundą atmesti. Atsiliepime išdėstyti esminiai argumentai:
- 24.1. Apeliacinės instancijos teismas pagrįstai rėmėsi Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išaiškinimais, kad sandoris gali būti pripažintas negaliojančiu [CK 2.135 straipsnio](#) pagrindu tik esant aplinkybių visumai: atstovo sudaryto sandorio priešingumui atstovaujamojo interesams; atstovo veikimui pažeidžiant teises; trečiojo asmens žinojimui arba turėjimui žinoti apie interesų konfliktą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. gegužės 24 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-312/2013](#)). Tokių aplinkybių ieškovė neįrodinėjo ir neįrodė.
- 24.2. Tai, kad administruojant atsakovės bankrotą bus reikalingos buhalterinės ir teisinės paslaugos, teismo buvo patvirtinta jau pirmojoje administravimo išlaidų sąmatoje, ši nuostata patvirtinta ir 2014 m. liepos 29 d. kreditorių susirinkime kartu su administratorės veiklos ataskaita ir administravimo išlaidų sąmata. Ypač administruojant tyčinį bankrotą reikalingos specifinės žinios, patirtis, reikalingos administratoriui samdant specialistus. Byloje teismų nenustatyta, kad administratorė, vykdydama ginčo sutartis, būtų pažeidusi pareigą administruoti bankrotą sąžiningai ir rūpestingai, to neįrodinėjo ir ieškovė.
- 24.3. Teismo patvirtintomis taikos sutartimis ieškovė pripažino visas administratorės patirtas išlaidas ir įsipareigojo joms skirti papildomą sumą iki bankroto bylos užbaigimo. Todėl Vilniaus miesto apylinkės teismas 2020 m. lapkričio 25 d. nutartimi ieškovės ieškinį administratoriui dėl žalos atlyginimo paliko nenagrinėtą.
- 24.4. 2014 m. liepos 29 d. kreditorių susirinkimo metu patvirtinta administratorės ataskaita ir išlaidų sąmata, iš kurių ieškovei turėjo paaikšėti apie ginčo sutarčių sudarymą, jų subjektus bei apmokėjimą. Taigi ieškinio senaties termino praleidimas teismų taikytas pagrįstai ir kitų *actio Pauliana* sąlygų įrodinėjimas nebeteiko prasmės.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl bylos nutraukimo likvidavus dėl bankroto juridinį asmenį, kuris buvo viena iš bylos šalių ([CPK 293 straipsnio](#) 8 punktas)

25. [CPK 2](#) straipsnyje įtvirtinti civilinio proceso tikslai – ginti asmenų, kurių materialinės subjektinės teisės ar įstatymų saugomi interesai pažeisti ar ginčijami, interesus, tinkamai taikyti įstatymus teismui nagrinėjant civilines bylas, priimanč sprendimus bei juos vykdanč, taip pat kuo greičiau atkurti teisinę taiką tarp ginčo šalių, aiškinti bei plėtoti teisę.
26. Įstatyme nustatytas vienas iš atvejų, kai teismas nutraukia bylą: jeigu likvidavus juridinį asmenį, kuris buvo viena iš bylos šalių, atsižvelgiant į ginčo teisinius santykius, neleidžiamas teisių perėmimas ([CPK 293 straipsnio](#) 8 punktas).
27. Aiškindamas [CPK 293](#) straipsnio 8 punktą Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra pažymėjęs, kad kai ieškovas pareiškia reikalavimą savo pažeistoms teisėms ar įstatymo saugomam interesui apginti, tik esant atsakovui, kaip materialiojo teisinio santykio, iš kurio kilęs ginčas, subjektui, teismas gali įprastai sprendimą, kuris turėtų tiesioginę įtaką šalių materialiosioms teisėms ir pareigoms, t. y. išspręsti kilusį šalių ginčą. Todėl kai viena iš šalių (fizinis asmuo) miršta ar baigiasi (juridinis asmuo), byla negali būti toliau nagrinėjama. Priklausomai nuo to, ar esant konkrečiam ginčo teisiniui santykiui yra galimas procesinių teisių perėmimas, teismas turi sustabdyti ([CPK 163 straipsnio](#) 1 dalies 1 punktas) arba nutraukti bylą ([CPK 293](#) straipsnio 8 punktas) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. spalio 8 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-531-684/2015](#)).
28. [CK 2.95 straipsnio](#) 1 ir 3 dalyse nustatyta, kad juridiniai asmenys pasibaigia likvidavimo arba reorganizavimo būdu; juridinis asmuo pasibaigia nuo jo išregistravimo iš Juridinių asmenų registro. Juridiniam asmeniui pasibaigus likvidavimo būdu, teisių perėmimas paprastai negalimas. [CK 6.128 straipsnio](#) 3 dalyje nustatyta, kad kai juridinis asmuo (kreditorius arba skolininkas) likviduojamas, prievolė baigiasi, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, kai prievolė turi įvykdyti kiti asmenys. Uždaroji akcinė bendrovė yra ribotos atsakomybės juridinio asmens forma, kai bendrovės akcininkai neatsako savo turtu už bendrovės prievoles ([CK 2.50 straipsnio](#) 2, 4 dalys, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 2 straipsnio 2 dalis), išskyrus išimtinis atvejus, kai juridinis asmuo negali įvykdyti prievolės dėl juridinio asmens dalyvio nesąžiningų veiksmų, juridinio asmens dalyvis atsako pagal juridinio asmens prievolę savo turtu subsidiariai ([CK 2.50 straipsnio](#) 3 dalis). Likvidavus uždaroją akcinę bendrovę, kaip ribotos atsakomybės juridinį asmenį, nesant jos teisių perėmėjo, jos akcininkai neatsako už bendrovės prievoles, jei jų lieka po bendrovės likvidavimo, nebent išimtiniais atvejais pareiškus atskirą žalą atlyginimo reikalavinį būtų įrodyti bendrovės akcinių nesąžiningi veiksmai, dėl kurių bendrovė negalėjo įvykdyti prievolių ([CK 2.50 straipsnio](#) 3 dalis, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. lapkričio 15 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-401-695/2017, 32 punktas; 2018 m. vasario 8 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-105-421/2018](#), 53, 54 punktai).
29. Iki 2019 m. gruodžio 31 d. pradėtiems juridinių asmenų nemokumo procesams JANĮ nuostatos taikomos toms asmenų teisėms ir pareigoms, kurios atsiranda arba yra įgyvendinamos jam įsigaliojus, taip pat toms nemokumo procedūroms, kurios pradedamos šiam įstatymui įsigaliojus, išskyrus šioje normoje išvardytus atvejus (JANĮ 155 straipsnio 1 dalis). Iki įsigaliojant JANĮ bankroto bylos iškėlimą ir pasekmes reglamentavo iki 2019 m. gruodžio 31 d. galiojęs Įmonių bankroto įstatymas. Pagal ĮBĮ 32 straipsnio 5, 6 dalis įmonė

likviduojama dėl bankroto, kai bankroto bylą nagrinėjantis teismas priima sprendimą dėl įmonės pabaigos ir tokio sprendimo pagrindu Juridinių asmenų registras ją išregistruoja.

30. ĮBI neregamentuojama, kad, likvidavus įmonę dėl bankroto, būtų galimas jos teisių perėmimas, t. y. nenustatyta teisių perėmimo galimybė. Išregistravus bankrutavusį juridinį asmenį iš Juridinių asmenų registro, pasibaigia bankroto bylos nagrinėjimas ir negali būti inicijuojami tolesni ginčai dėl neegzistuojančios įmonės, o bankroto administratorius neturi teisės vykdyti funkcijų, nustatytų ĮBI tos įmonės atžvilgiu (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2003 m. vasario 24 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-265/2003; 2005 m. gruodžio 12 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-653/2005](#); 2020 m. lapkričio 11 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-269-1075/2020](#), 26, 31 punktai). Tuo atveju, kai bet kurios instancijos teisme nagrinėjamos bylos metu likviduojamas juridinis asmuo ir jo teisių neperima kitas asmuo, byla turėtų būti nutraukiama. Tačiau svarstydamas bylos nutraukimo klausimą kasacinis teismas kiekvienu konkrečiu atveju turi spręsti, ar bylos nutraukimas sukurs teisinius padarinius, o jei sukurs, tai ar bylos nutraukimas atitiks civiliniam procesui keliamus tikslus ([CPK 2 straipsnis](#)) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. lapkričio 2 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-383-219/2017](#), 19, 24 punktai).
31. Atsakovė BUAB „Abrisas“ kaip įmonė egzistavo bylos proceso pirmosios ir apeliacinės instancijos teismuose metu. Vilniaus apygardos teismo 2021 m. vasario 4 d. sprendimu civilinėje byloje [Nr. B2-151-619/2021](#) atsakovės BUAB „Abrisas“ veikla pripažinta pasibaigusia, teismo sprendimas įsiteisėjo, kai buvo paliktas nepakeistas Lietuvos apeliacinio teismo 2021 m. birželio 10 d. nutartimi. Teismo sprendimo pagrindu BUAB „Abrisas“ išregistruota iš Juridinių asmenų registro 2021 m. rugpjūčio 18 d.
32. Ieškovės R. K. kasacinis skundas priimtas atrankos kolegijos 2021 m. kovo 24 d. nutartimi, kai BUAB „Abrisas“ dar nebuvo išregistruota iš Juridinių asmenų registro. Kasaciniu skundu prašoma panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. gruodžio 8 d. nutartį ir Vilniaus apygardos teismo 2020 m. vasario 18 d. sprendimą, kuriuo ieškinys buvo atmestas, ir priimti naują sprendimą – ieškinį tenkinti, pripažįstant negaliojančiais atsakovių BUAB „Abrisas“ ir UAB „Administravimas ir auditas“ sudarytus sandorius (paslaugų teikimo sutartis), bei taikyti restituciją, priteisiant iš atsakovės UAB „Administravimas ir auditas“ atsakovei BUAB „Abrisas“ 12 602,37 Eur.
33. Pradėjus kasacinį procesą atsakovė BUAB „Abrisas“ išregistruota iš VI Registrų centro Juridinių asmenų registro, ši įmonė nebeegzistuoja ir nėra jos teisių perėmėjo. Ieškinio reikalavimai pripažinti negaliojančiomis BUAB „Abrisas“ sudarytas paslaugų teikimo sutartis ir grąžinti BUAB „Abrisas“ naudai lėšas yra tiesiogiai ir neatsiejamai susiję su šia pasibaigusia įmone. Nelikus šios atsakovės kaip ginčijamų sandorių šalies, nesant jos teisių perėmėjo, ieškovės reikalavimai neegzistuojančiai įmonei negalės būti įgyvendinami. Restitucijos taikymas priteisiant lėšas likviduotai BUAB „Abrisas“ yra neįmanomas. Kasacinio skundo nagrinėjimas negalėtų sukelti teisiųjų pasekmių asmeniui, kuris jau neegzistuoja.
34. Procese išlieka kita atsakovė, vykdžiusi pasibaigusios bendrovės bankroto administratorės veiklą, – UAB „Administravimas ir auditas“. Tačiau, nelikus vienos sandorio šalies, negali būti reikšiamas reikalavimas dėl sandorių nuginklėjimo tik vienai likusiai sandorio šaliai. Atskiros ieškinio reikalavimo, nukreipto į bankroto administratorę UAB „Administravimas ir auditas“ kaip savarankišką atsakovę, byloje nepareikšta. Taigi, pasibaigus vienai iš bylos šalių ir nesant teisių perėmimo, teismas nutraukia bylą ([CPK 293 straipsnio](#) 8 punktas). Nutraukus bylą dėl negalimumo ją nagrinėti, neatsiras negatyvių pasekmių (palyginti su tomis pasekmėmis, kurių atsirado likusioms bylos šalims priėmus pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų sprendimą ir nutartį, kuriais buvo atmesti ieškinio reikalavimai), nes nei ieškovės, nei likusios atsakovės padėtis nebus labiau pabloginta.
35. Todėl pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesiniai sprendimai panaikintini ir byla nutrauktina ([CPK 359 straipsnio](#) 1 dalies 6 punktas, 5 dalis). Bylą nutraukus dėl atsakovės pasibaigimo, kiti su šia aplinkybe nesusiję kasacinio skundo ir atsiliepimų į kasacinį skundą argumentai prarado aktualumą, teisinę reikšmę, nes neturi įtakos bylos baigčiai, dėl jų teisėjų kolegija nepasisako.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

36. Šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies, nors ši ir būtų atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą ([CPK 93 straipsnio](#) 1 dalis). Šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, teismas priteisia iš antrosios šalies išlaidas už advokato ar advokato padėjėjo, dalyvavusių nagrinėjant bylą, pagalbą, taip pat už pagalbą rengiant procesinius dokumentus ir teikiant konsultacijas. Dėl šių išlaidų priteisimo šalis teismui raštu pateikia prašymą su išlaidų apskaičiavimu ir pagrindimu. Šios išlaidos negali būti priteisiamos, jeigu prašymas dėl jų priteisimo ir išlaidų dydį patvirtinantys įrodymai nepateikti iki bylos išnagrinėjimo iš esmės pabaigos ([CPK 98 straipsnio](#) 1 dalis).
37. [CPK 94 straipsnio](#) 1 dalyje nustatyta, kad kai byla baigiama nepriimant teismo sprendimo dėl ginčo esmės, teismas bylinėjimosi išlaidas paskirsto, atsižvelgdamas į tai, ar šalių procesinis elgesys buvo tinkamas, ir įvertindamas priežastis, dėl kurių susidarė bylinėjimosi išlaidos. Likvidavus dėl bankroto atsakovę, byla nutraukiama ir baigiama ne dėl ieškovės kaltės nepriimant teismo sprendimo dėl ginčo esmės.
38. Atsakovė UAB „Administravimas ir auditas“ atsiliepime į kasacinį skundą prašo priteist savo patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą iš ieškovės, pridėjo sąskaitą ir pinigų priėmimo kvitą, patvirtinančius 2150 Eur išlaidas advokatui už atsiliepimo į kasacinį skundą parengimą.
39. Kadangi byla nutraukta, t. y. baigta nepriėmus teismo sprendimo dėl ginčo esmės, tai nėra pagrindo atsakovę vertinti kaip laimėjusią bylą. Todėl atsakovei iš ieškovės bylinėjimosi išlaidų atlyginimas nepriteistinas.
40. Pagal Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2021 m. lapkričio 12 d. pažymą apie išlaidas, susijusias su procesinių dokumentų įteikimu, šioje byloje kasaciniame teisme patirta 4,32 Eur tokio pobūdžio bylinėjimosi išlaidų. [CPK 96 straipsnio](#) 6 dalyje nustatyta, kad jeigu iš šalies pagal šį straipsnį į valstybės biudžetą išieškotina bendra suma yra mažesnė už teisingumo ministro kartu su finansų ministru nustatytą minimalią valstybei priteistiną bylinėjimosi išlaidų sumą, teismas tokios sumos nepriteisia ir ji nėra išieškoma. Pagal Lietuvos Respublikos teisingumo ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. lapkričio 7 d. įsakymą Nr. 1R-261/1K-355 „Dėl minimalios valstybei priteistinos bylinėjimosi išlaidų sumos nustatymo“ minimali valstybei priteistina bylinėjimosi išlaidų suma yra 5 Eur. Todėl minimalios sumos nesiekiančių procesinių dokumentų įteikimo išlaidų atlyginimas nepriteistinas.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 6 punktu, 362 straipsnio 1 dalimi,

nutaria:

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. gruodžio 8 d. ir 2021 m. sausio 14 d. nutartis bei Vilniaus apygardos teismo 2020 m. vasario 18 d. sprendimą panaikinti ir civilinę bylą nutraukti.

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Gražina Davidonienė

Egidija Tamošiūnienė